

Miljösamverkan
Sverige

Verksamhetsplan 2027–2029

Beslutad av styrgruppen den 11 juni 2026

Länsstyrelserna

Titel: Verksamhetsplan 2027–2029

Datum: 2026-06-11

Deltagande myndigheter: Länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Jordbruksverket
samt Havs- och vattenmyndigheten

Webbplats: www.miljosamverkansverige.se

E-postadress: miljosamverkansverige@lansstyrelsen.se

Innehåll

Verksamhet 2027–2029	4
Strategiska mål för perioden 2026–2028	4
Handläggarsöd.....	5
Tillsynskampanjer	5
Utvecklingsprojekt	5
Händelsestyrda projekt.....	5
Budget 2027–2029.....	8
Bemanningsplan.....	9
Inlämnade projektförslag till år 2027.....	10
Tillsyn, omprövning och återkallelse av tillstånd rörande av markavvattningsföretag och tillsyn av diken som inte ingår i markavvattningsföretag	10
Översyn av material och tillsyn av IAS	12
Tillsyn vattenkraft och miljöanpassningar	13
Vägledning om prövning och tillsyn av djurparker enligt artskyddsförordningen och CITES	14

Verksamhet 2027–2029

Verksamhetsplanen är utformad som en rullande treårsplan med strategiska mål för en bestämd treårsperiod. Då många projekt sträcker sig över ett årsskifte är en mer långsiktig planering att föredra. Dessutom kräver vissa insatser, exempelvis gemensamma tillsynskampanjer, en god framförhållning så att länsstyrelserna har möjlighet att avsätta resurser.

År ett blir planen mer i detalj medan den år två och tre blir av ett grövre slag. Årlig uppdatering kommer att ske varför det alltid behöver finnas ett tillräckligt stort utrymme för nya insatser under år två och tre.

Planen innehåller fyra delar:

1. Handläggargrupp
2. Tillsynskampanj
3. Utvecklingsprojekt
4. Händelsestyrda projekt

Strategiska mål för perioden 2026–2028

1. Alla länsstyrelser deltar aktivt i Miljösamverkan Sverige. Vi har lätt att bemanna de olika rollerna. Genom att driva relevanta projekt blir det attraktivt att delta i projektgrupper och att sitta i styrgruppen.
2. Fler ska ha nytta av det material som tas fram i Miljösamverkan Sverige och det ska användas mer. Materialet ska vara relevant för den utveckling som sker på miljöområdet. Materialet ska vara vägledande för samtliga länsstyrelser.
3. Projektmetodiken i Miljösamverkan Sverige ska stödja länsstyrelserna i att se verksamhetsutövarens perspektiv. Metodiken ska bidra till ökad digitalisering, och bättre webbanpassning för att underlätta för användning av materialet.
4. Miljösamverkan Sverige ska ha en tydlig roll i relation till nya tillsyns- och prövningsuppdrag samt ny och ändrad lagstiftning. Miljösamverkan Sverige ska vara en aktör och medverkande i förändringsprocesser i svensk miljöförvaltning.

Handläggarsöd

Tidigare beslutade projekt

Projekt från 2026 som fortsätter är

- Tillsyn av havsbaserad vindkraft
- Inrättande av vattenskyddsområde
- Samsyn om inventeringskrav vid nyetablering av miljöfarlig verksamhet
- Tillsyn och prövning av elnätskoncessioner
- Rutin för kontrollprogram
- Verktyg för att fastställa om avfallet är farligt avfall (osäkert om projektet kommer att kunna påbörjas under 2026).
- Starttillsyn – Ny tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet (projektet beslutades i verksamhetsplanen för 2026–2028 och kommer att påbörjas under 2027).

Nya beslutade projekt

Nedanstående projekt utgår från länsstyrelsernas, Naturvårdsverkets, Jordbruksverkets och Havs- och vattenmyndighetens gemensamma prioritering. De kommer att påbörjas under förutsättning att de kan bemannas.

- Tillsyn, omprövning och återkallelse av tillstånd rörande markavvattningsföretag samt tillsyn av diken
- Översyn av material och tillsyn av IAS
- Tillsyn vattenkraft och miljöanpassningar
- Vägledning om prövning och tillsyn av djurparker enligt artskyddsförordningen och CITES

Tillsynskampanjer

-

Utvecklingsprojekt

-

Händelsestyrda projekt

Tidigare beslutade projekt

Projekt från 2026 som fortsätter är

- Handläggarsöd för att utföra tillsyn av kommunal avfallshantering

Schematisk bild över projekten

Start och avslut för flera projekt är ännu inte bestämt. Detta är markerat genom mönster. I tabellen anges projekt som fortsätter från 2026 och de som påbörjas under 2027.

VT=vårtermin och HT=hösttermin.

	VT 2027	HT 2027	VT 2028	HT 2028	VT 2029	HT 2029
Handläggarsöd						
Tillsyn av havsbaserad vindkraft						
Handläggarsöd för inrättande av vattenskyddsområde						
Samsyn om inventeringskrav vid nyetablering av miljöfarlig verksamhet						
Tillsyn och prövning av elnätskoncessioner						
Rutin för kontrollprogram						
Verktyg för att fastställa om avfallet är farligt avfall						
Starttillsyn – Ny tillståndspliktig verksamhet						
Tillsyn, omprövning och återkallelse av tillstånd rörande markavvattningsföretag samt tillsyn av diken						
Översyn av material och tillsyn av IAS						
Tillsyn vattenkraft och miljöanpassningar						
Vägledning om prövning och tillsyn av djurparker enligt artskydds-förordningen och CITES						

	VT 2027	HT 2027	VT 2028	HT 2028	VT 2029	HT 2029
Händelsestyrda projekt						
Handläggarsöd för att utföra tillsyn av kommunal avfallshantering						
Projekt inom natur						
Projekt inom miljöskydd						
Projekt inom vatten						
Projekt inom flera sakområden						

Budget 2027–2029

	År 2027	År 2028	År 2029
Kostnader (tkr)			
Lön inkl OH projektledare	3600	3600	3600
Lön controller, administratör, kommunikatör, jurist	100	100	100
Resekostnader	300	300	300
Övriga verksamhetskostnader	100	100	100
TOTALT Kostnader	4100	4100	4100
Intäkter (tkr)			
Länsstyrelserna	3000	3000	3000
Naturvårdsverket	600	600	600
Jordbruksverket	100	100	100
Havs- och vattenmyndigheten	400	400	400
TOTALT Intäkter	4100	4100	4100

Översiktlig budget år 2027–2029 för Miljösamverkan Sverige.

Det finns en osäkerhet i finansieringen för kommande år vilket kan inverka på hur många projekt som kan genomföras.

Bemanningsplan

Verksamhetsledare

Ingela Höök, Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Ordinarie projektledare

Ingela Höök, Länsstyrelsen i Västra Götalands län (50 % till med mars)

Kristina Höök Patriksson, Länsstyrelsen i Västra Götalands län (50 %)

Anna Lejon, Länsstyrelsen i Västerbottens län (100 %)

Sara Wahrby, Länsstyrelsen i Östergötlands län (100 %)

Kansli

Controllerstöd, administrativt stöd, kommunikationsstöd och juridiskt stöd vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Styrgrupp

Gustav Enander, Länsstyrelsen i Jönköpings län (ordförande)

Gunnar Edlund, Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Inger Hansson, Länsstyrelsen i Blekinge län

Kristina Nyhlén, Länsstyrelsen i Östergötlands län

Maria Unell, Länsstyrelsen i Kronobergs län

Marina Wallén Mattsson, Länsstyrelsen i Jämtlands län

Eva Svensson, Naturvårdsverket

Teresia Persson, Jordbruksverket

Johan Stål, Havs- och vattenmyndigheten

Kontaktlänsråd

Daniel Gustafsson, Länsstyrelsen i Västernorrlands län

Inlämnade projektförslag till år 2027

Tillsyn, omprövning och återkallelse av tillstånd rörande av markavvattningsföretag och tillsyn av diken som inte ingår i markavvattningsföretag

Projektförslaget är inlämnat av Länsstyrelsen i Värmlands län

Inom vilka områden är projektet aktuellt?

Vatten

Vilka delar av miljöbalken alternativt närliggande lagstiftning berörs?

2, 5, 8, 9, 11, 24 och 26 kap. miljöbalken

2, 3, 7 och 9 kap. lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet

Förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter.

Kort bakgrund till förslaget

De problem som ska tas om hand är en kunskapsbrist, brist på effektivitet och säkerhet i handläggningen av ärenden som rör markavvattningsföretag och diken som inte ingår i markavvattningsföretag. Projektet skulle kunna ses som en del i myndigheternas förenklings- och effektiviseringsarbete. Arbetet bör också leda till fler korrekta beslut och en större rättssäkerhet. Grunden till förslaget är praktiska erfarenheter och de behov som har observerats i myndighetens arbete med aktuella frågor. Ärenden upplevs ofta som komplicerade, kan bli omfattande och tar oproportionerligt mycket resurser i anspråk. Problembilden verkar vara ungefär densamma för alla länsstyrelser i landet. Projektet har också koppling till aktuella regleringsbrevsuppdrag.

Mottagare av projektet

I första hand länsstyrelsens handläggare och beslutsfattare i frågor enligt 11 kap. miljöbalken, men även stödverksamheter i form av jurister bör kunna finna vägledning i och kunna använda den dokumentation som blir resultatet av projektet. Arbetet i projektet utförs lämpligen av en arbetsgrupp bestående av handläggare av frågor enligt 11 kap. miljöbalken och, om möjligt, av en eller flera jurister. Ett utkast till en vägledning kan lämpligen remitteras till en arbetsgrupp av jurister inom vattenjuristnätverket innan det remitteras till alla länsstyrelser, då handläggare och beslutsfattare i frågor enligt 11 kap. miljöbalken bör kunna ges möjlighet att lämna synpunkter på innehållet i den upprättade dokumentationen.

Syfte med projektet

Se svar under rubriken Kort bakgrund till förslaget ovan.

Mål för projektet

En handbok eller liknande dokumentation som ger stöd för handläggning och bedömning av aktuella frågor. Det behövs en praktisk vägledning för en effektivare och korrekt handläggning av aktuella frågor och korrekta beslut, så att resurser

frigörs för handläggning av andra ärenden. Det finns sedan tidigare en del arbeten gjorda som rör markavvattningar men det som i första hand behövs är möjligen någon enklare typ av vägledning som beskriver de olika steg som behöver bedömas och någon vägledning för bedömningen i dessa steg. En enklare typ av körschema (processbeskrivning) där det framgår vilka frågor som ska hanteras och i vilken ordning samt ett stöd för bedömningen av de centrala frågorna i en enkel löptext för respektive fråga som länsstyrelsen behöver ta ställning till (i de fall det är möjligt med hänvisning till de rättskällor som är relevanta och ger stöd) skulle kunna vara ett alternativ. Projektet är avslutat när det tagits fram ett vägledande dokument i form av en handbok med körscheman eller liknande.

Aktiviteter

Upprätta dokumentation som ger stöd för handläggning och bedömning av aktuella frågor.

Samverkan

Samverkan skulle kunna ske med till exempel Jordbruksverket och Naturvårdsverket och eventuellt med LRF.

IT-stöd

Det framstår inte som nödvändigt.

Typ av projekt

Handläggarstöd

Medverkan i projekt

Eventuellt, om det finns möjligheter.

Översyn av material och tillsyn av IAS

Detta är en sammanslagning av tre olika projektförslag med liknande projektriktning.

Kort bakgrund till förslaget

Under 2026 förväntas en nationell lista över invasiva främmande arter (IAS) införas i Sverige, tillsammans med sannolika lagändringar som skärper kraven på hur dessa arter ska hanteras. Detta kommer att innebära ökade krav på tillsyn och ett behov av att förstärka och utveckla arbetet med invasiva främmande arter hos länsstyrelserna.

Samtidigt innehåller den nationella tillsynsstrategin för invasiva främmande arter flera planerade aktiviteter för perioden 2027–2029. Dessa inkluderar bland annat framtagande av underlag för långsiktig planering och prioritering av tillsyn baserat på inventeringar och riskverksamheter, samt kommunal tillsyn av exploateringsområden och andra verksamheter med hög spridningsrisk. För delar som gäller planering, prioritering och samordning mellan länsstyrelser och kommuner saknas idag tillräckligt stöd och gemensamma arbetsätt.

Mot denna bakgrund finns ett tydligt behov av att uppdatera de befintliga Smart Documents-mallarna i Platina, samt utveckla ett uppdaterat och samordnat handläggarstöd som inkluderar den nya IAS-listan, kommande lagändringar, samt praktiska verktyg för tillsyn och samverkan. Genom ett gemensamt stöd och samordnade insatser kan tillsynen bli mer effektiv, likvärdig och bättre rustad att hantera den snabba spridningen av invasiva främmande arter.

Syfte/aktiviteter

Projektets syfte är att skapa förutsättningar för en effektiv, enhetlig och samordnad tillsyn av invasiva främmande arter i hela landet. Projektets syfte är också att öka samordningsvinsterna mellan olika tillsynsområden. Detta ska uppnås genom att:

- Uppdatera det befintliga handläggarstödet så att det omfattar den nya nationella IAS-listan och eventuella ändringar i lagstiftning och förordningar.
- Utveckla gemensamma arbetsätt och mallar för planering, prioritering och genomförande av tillsyn, inklusive underlag baserade på inventeringar och riskbedömningar. Dessa arbetsätt kan med fördel införas i det uppdaterade handläggarstödet.
- Uppdatera de befintliga Smart Documents-mallarna i Platina samt den tillhörande vägledningen.
- Framtagande av standardiserade texter, exempelvis för användning i 12:6-mallar kopplade till information om invasiva främmande arter.
- Stärka samordningen mellan länsstyrelsernas och kommunernas tillsyn, särskilt för verksamheter och områden med hög spridningsrisk.
- Möjliggöra snabbare och mer kraftfull uppstart av tillsynsinsatser i samband med införandet av nya regler.
- Lägga grunden för en kommande nationell länsstyrelseövergripande tillsynskampanj för IAS (med fokus på en eller flera arter).
- Stödja genomförandet av tillsynsstrategins aktiviteter för perioden 2027–2029.

Tillsyn vattenkraft och miljöanpassningar

Detta är en sammanslagning av två olika projektförslag med liknande projektriktning.

Kort bakgrund till förslaget

Nationell plan för omprövning av vattenkraftverk (NAP) pågår för att alla vattenkraftverk ska få moderna miljövillkor. Detta innebär att många miljöanpassningar kommer att genomföras under de kommande 30 åren. Hur ska vi bedriva tillsyn när till exempel en fiskpassage byggs och när bygget är klart? Länsstyrelsen har under flera år fått resurser för att arbeta med den nationella planen för omprövning av vattenkraften, vilket också omfattar resurser för tillsyn. Eftersom alla vattenkraftverk ska ha moderna miljövillkor är det också lämpligt att stötta och stärka tillsynsmyndighetens arbete med egeninitierad tillsyn.

Vattenkraft har funnits i Sverige under en lång tid men har inte varit ett prioriterat tillsynsområde. Detta innebär att tillsynsmyndigheten inte har så stor erfarenhet av att bedriva systematisk egeninitierad tillsyn av vattenkraftsverksamheter. Det saknas också en branschspecifik tillsynsvägledning på motsvarande sätt som för vissa miljöfarliga verksamheter, till exempel avloppsreningsverk.

Miljösamverkan Sverige har haft flera projekt för att bygga kompetens och stötta handläggare som jobbar med vattenkraft, främst när det gäller tillsyn av verksamhetsutövarens egenkontroll. Egenkontrolltillsynen kan upplevas som svår av flera anledningar, bland annat att då den kan vara mycket omfattande. Det borde vara möjligt att genomföra mer avgränsade och riktade tillsynsinsatser. Det behövs mer stöd till tillsynsmyndigheten för planering av tillsynen av vattenkraftsverksamheter. På vilka specifika grunder ska tillsynsobjekten prioriteras? Vad är viktigt att kontrollera och hur ofta?

I korthet syftar projektet till att stärka och underlätta för tillsynsmyndigheten att bedriva en effektiv och ändamålsenlig tillsyn av vattenkraftsverksamheter. Detta uppnås genom att presentera olika sätt hur man praktiskt kan planera och prioritera tillsynen.

Aktiviteter

- Arbeta fram ett frågeformulär att skicka ut till verksamhetsutövare under genomförandefasen av miljöanpassningar och efteråt att dessa är klara.
- Stöd för planering av tillsynen.
- Checklista för tillsynsbesök.

Vägledning om prövning och tillsyn av djurparker enligt artskyddsförordningen och CITES

Projektförslaget är inlämnat av Naturvårdsverket

Inom vilka områden är projektet aktuellt?

Natur

Vilka delar av miljöbalken alternativt närliggande lagstiftning berörs?

- EU:s CITES-förordning 338/97
- EU:s CITES-förordning 865/2006
- EU:s Zoodirektiv 1999/22/EG
- Miljöbalken 8 kap. 4 §
- Miljötillsynsförordningen (2011:13) 2 kap. 7 § punkt 4 och 5, 8 § punkt 8
- Förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken 7 kap. 2 §
- Artskyddsförordningen (2007:845)
- Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2009:10)
- 41 a § jaktförordningen (1987:905)

Artskyddsförordningen är meddelad med stöd av 8 kap miljöbalken. Förordningen utgör Sveriges genomförande av EU:s zoodirektiv: RÅDETS DIREKTIV 1999/22/EG av den 29 mars 1999 om hållande av vilda djur i djurparker.

Artskyddsförordningen 1 § definierar vad som är en djurpark. Vidare berörs djurparker av förordningens paragrafer 40–45, 47–53, 55, 57–59. Vissa exemplar av djur som förevisas i djurpark kan dessutom omfattas av 16 och/eller 23 §§ artskyddsförordningen.

Vissa exemplar av djur som förevisas i djurpark kan omfattas av EU:s CITES-förordningar, om de tillhör arter som omfattas av EU:s regler för implementering av CITES-konventionen. Aktuella EU-förordningar är främst RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem och KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 865/2006 av den 4 maj 2006 om närmare föreskrifter för tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 338/97 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem.

Alla djurparker behöver ha minst ett hägnstillstånd enligt 41 a § jaktförordningen.

Djur i djurparker omfattas av djurskyddslagen med tillhörande förordning och föreskrifter. Detta regelverk kommer dock endast att beröras kortfattat i den föreslagna vägledningen, eftersom fokus ska ligga på artskyddet

Kort bakgrund till förslaget

Problem

Länsstyrelserna är prövnings och tillsynsmyndigheter för djurparker när det gäller artskyddsförordningen och EU:s CITES-regler. Länsstyrelsernas insatser gällande djurparker har diskuterats generellt under många år, bland annat i arbetsgruppen ”Djurparkssamverkan mellan länsstyrelserna” som under 2013–2014 undersökte möjligheten att koncentrera tillsyn och prövning till ett fåtal länsstyrelser. Frågan om djurparker ingick också i ett projekt inom Miljösamverkan Sverige som

avrapporterades 2013: ”Artskydd och vägledning – förstudie kring tillsynsvägledning med mera”. Därefter har frågan om djurparker diskuterats löpande vid samverkan mellan nationella myndigheter och länsstyrelser.

Svenska Djurparksföreningen har framfört till Naturvårdsverket muntligen vid flera tillfällen att de välkomnar mer vägledning till länsstyrelserna, som föreningen upplever ställer olika krav. Svenska Djurparksföreningen har också framfört att länsstyrelsernas handläggare ofta byts ut och att det tar tid för nya handläggare att sätta sig in i sakområdet.

De nationella myndigheter som samverkar om artskyddsfrågor, den s k NOGA-gruppen, har under flera år diskuterat djurparkerna och behovet av bättre stöd och vägledning till länsstyrelserna. De nationella myndigheterna har sett exempel på stora skillnader i hur djurparkerna uppfyller de krav som ställs enligt artskyddsförordningen, vilket i viss mån också speglar vilka krav som ställs från länsstyrelserna i de tillstånd som utfärdas. Det finns ett stort behov att harmonisera vilka krav som ställs för att få djurparkstillstånd samt hur tillsynen för befintliga djurparker går till, då det inte ska spela någon roll vilket län en djurpark befinner sig i vilka krav som ställs utan samma krav bör ställas nationellt.

Idéns grund

Se föregående stycke. Frågan om bättre vägledning och stöd till länsstyrelserna har diskuterats under ett antal år mellan nationella myndigheter, mellan länsstyrelserna och mellan myndigheter och Svenska Djurparksföreningen.

Det är också värt att nämna att diskussionen om djurparker och deras roll för arters bevarande har blivit mycket aktuell inom EU och globalt där djurparkernas roll alltmer ifrågasätts. En vägledning för hur djurparker i Sverige ska prövas och tillsynas bedöms därför vara rätt i tiden och kan bidra till de diskussioner som förs på EU- och internationell nivå.

Mottagare av projektet

- Tillsynsmyndigheterna (länsstyrelserna), som får bättre stöd för sitt arbete.
- Nationella myndigheter, genom att länsstyrelserna får tydligare vägledning, vilket bör minska behovet av löpande vägledning i enskilda frågor.
- Djurparkerna, företrädna av Svenska Djurparksföreningen, som får tydligare och mer ensade villkor i samband med prövning och tillsyn.

Naturvårdsverket bedömer att det är lämpligt att några länsstyrelser är representerade i arbetet. Dessutom bör Jordbruksverket och Naturvårdsverket delta aktivt, medan övriga nationella myndigheter i NOGA-gruppen bör kunna bistå i arbetet som en referensgrupp. I NOGA-gruppen ingår, förutom Jordbruksverket och Naturvårdsverket, även Havs- och vattenmyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen, Polismyndigheten/NO och Åklagarmyndigheten/REMA.

Svenska Djurparksföreningen bör beredas möjlighet att i ett tidigt skede tillföra synpunkter och förslag

Syfte med projektet

Varför ska projektet genomföras?

Projektet behövs för att ta fram stöd till länsstyrelserna i deras arbete med prövning och tillsyn av djurparker enligt artskyddsförordningen och EU:s CITES-

förordningar. Med tydligare och mer utvecklade vägledning kan länsstyrelsernas arbete bli mer ensat, vilket ger djurparkerna mer likvärdiga villkor för sina verksamheter. I nuläget är det inte tydligt hur stora krav som kan ställas på djurparkerna, till exempel vad gäller deras verksamhet med information och utbildning. Vissa djurparker är mycket ambitiösa, medan andra har en låg nivå.

Projektet ska också ge en grundnivå av baskunskap som gör att ovana handläggare snabbare kan sätta sig in i sakområdet.

Vad ska det leda till?

Syftet är att ge länsstyrelserna bättre stöd så att de kan ställa likvärdiga krav på landets djurparker. Syftet är också att underlätta för ovana handläggare genom att sammanställa baskunskaper inom sakområdet. Detta bör medföra att det krävs mindre tid för varje länsstyrelse att genomföra prövning och tillsyn enligt en identifierad nationell grundnivå.

Sammantaget bör projektet kunna leda till att länsstyrelsernas prövning och tillsyn blir mer effektiv och mer ensad och att djurparkerna får likvärdiga villkor samt att vi säkerställer att djurparkerna i Sverige uppfyller kraven enligt artskyddsförordningen och bidrar till bevarande av vilda arter.

Mål för projektet

Projektet ska leverera en skriftlig vägledning om prövning och tillsyn av djurparker enligt artskyddsförordningen. En kompletterande del, som bör genomföras om det är tidsmässigt möjligt, är att ta fram en grundkurs om prövning och tillsyn av djurparker.

Projektet är avslutat när det finns en skriftlig vägledning som kan publiceras och spridas.

Aktiviteter

- En arbetsgrupp utses med representanter från nationella myndigheter och länsstyrelser. NOGA-gruppen informeras om att de behöver bistå som en referensgrupp.
- En grov plan för arbetet tas fram med förslag till avgränsningar, dvs vad som ska ingå och vad som inte ska ingå.
- Arbetsgruppen tar kontakt i ett tidigt skede med Svenska Djurparksföreningen för att fånga upp viktiga synpunkter från branschen.
- En övergripande struktur för den skriftliga vägledningen tas fram, utifrån avgränsningsinriktning och kontakter med branschen. Exempelvis bör olika frågeställningar definieras, beskrivas, analyseras och därefter följas av bedömningar och förslag på lämplig hantering av tillsynsmyndigheten och/eller eventuella andra berörda myndigheter.
- Det kan eventuellt vara lämpligt att relativt tidigt i projektet skicka förslag till struktur och eventuella utkast på snabb remiss till utvalda aktörer, till exempel myndigheterna i NOGA-gruppen, Svenska Djurparksföreningen, men också till separata branschföreningar för vilt- och älgparker, om dessa ska inkluderas i projektet.
- Arbetsgruppen fördelar sinsemellan inläsning av underlag och skrivning av olika avsnitt. Om det finns behov av att beställa underlag från andra aktörer ska detta göras i god tid, så att leveransen kan arbetas in i den slutliga produkten.

- Intern förankring behövs av slutsatserna hos samtliga involverade myndigheter, liksom avstämning med länsstyrelsernas samverkansgrupp för gröna frågor.
- Presentation av den färdiga vägledningen, till exempel genom ett webinarium.
- Om det är möjligt att ta fram en grundkurs utifrån den färdiga vägledningen kan denna antingen genomföras online som ett webinarium, alternativt genom ett mer ambitiöst upplägg med studiebesök i någon djurpark.

Samverkan

Ja, det behövs samverkan mellan nationella myndigheter, främst Naturvårdsverket och Jordbruksverket, och länsstyrelserna, i form av representanter för några län. Övriga nationella myndigheter som ingår i NOGA-gruppen bör medverka i en referensgrupp. Samverkan behövs i ett tidigt skede med Svenska Djurparksföreningen, för att fånga upp synpunkter från branschen.

IT-stöd

Eventuellt kan projektet resultera i att länsstyrelserna vill revidera sina beslutsmallar. I övrigt ser vi inte behov av att arbeta med IT-frågor.

Typ av projekt

Handläggarsöd

Medverkan i projekt

Ja

**Miljösamverkan
Sverige**